

ΣΤΙΓΜΕΣ

Έχω δυστυχώς πληρώσει ανελλιπώς...

Τόσες μέρες το παίρνω από κει, το φέρνω από δω, δεν βγαίνει. Το πράγμα έχει δύο όψεις. Και το πράγμα ποιο είναι; Το σπίτι, το σπιτάκι, το φτωχοκαλυβόβιλλάκι. Δηλαδή θα το πάρουν, δεν θα το πάρουν;

Του **Χριστόδουλου Σταμάτη**

Αυτά σκέφτομαι και αλληθωρίζω. Και πού θα μένω; Και τι θα κάνω; Ναι αλλά εγώ δεν χρωστάω δόσεις. Τις πληρώνω κανονικά. Ακόμα και κείνες τις γενναίες μέρες που δεν ξοδεύαμε λεφτά γιατί μας ετοιμάζαν το κούρεμα και οι θαρραλέοι βουλευτές μας είπαν όχι στο πρώτο κούρεμα, εγώ ανελλιπώς κατέβαλα τις δόσεις. Μην είσαι χαζός, μου είπε ένας φίλος τραπεζίτης (το ξέρω ότι κάτι τέτοιο δεν υπάρχει!). Θα πάρουν τα σπύτια αυτών που δεν πληρώνουν. Και αυτών που αρνούνται να συμμορφωθούν, συνεχίσει. Σε τι; Με ποιους κανόνες, από ποιους; Από κείνους που μας έκλεψαν και μας κλέβουν ακόμα; Δηλαδή έχουμε ξεπεράσει το λέβελ «νόμος της ζούγκλας» και τώρα παίζουμε στο λέβελ «νόμος του κλέφτη»;

Το σκεφτόμουν που λέτε και είναι μέρες τώρα που μουντζώνω τον εαυτό μου. Τώρα θα μου πείτε γιατί; Α μα αυτή είναι η άλλη όψη. Εγώ που δεν κινδυνεύω δηλαδή γιατί πληρώνω, μήπως έχω κάνει το μοιραίο λάθος; Αφού αυτός που δεν πληρώνει, τα μαζεύει, τα φυλάει και του μένουν. Δηλαδή εγώ που πληρώνω δόσεις από το 2005; Και μιλάμε τώρα η δόση στα χίλια εξακό! Για σκεφτείτε το λιγάκι και θα σας εξηγήσω γιατί μουντζώνομαι. Χίλια εξακό για δώδεκα μήνες μας κάνουν δεκαεννέα χιλιάδες και διακό ευρουλάκια το χρόνο. Βάλε το λοιπόν από το 2005 μέχρι σήμερα εννέα χρονάκια, από δεκαεννέα διακό μας κάνει 172 χιλιάδες και οκτακό ευρώ. Και τι ευρώ...; Που φαίνονται, γιατί όταν τα βάζεις εκεί, μέσα στην τρύπα, στους κλέφτες, τους χαμένους, τους λωποδύτες, σου τα τρώνε οι τόκοι, χάνονται. Γιατί τώρα που το μελέτησα με υπολογιστική και αντελήφθη ότι θα είχα σχεδόν αποπληρώσει το δάνειο, με πιάει ακόμα πιο πολύ ο Τάνταλος ή Μάνταλος ή Εγκέλαδος ή το εγκεφαλικό. Αν δεν μου έπαιρναν τα μισά και περισσότερα οι λωποδύτες με τους τόκους, θα ξεχρῶνα σε δέκα χρόνια και μισό. Τώρα όμως θα πρέπει να πληρώνω για άλλα τόσα.

Βρε να μην τα φυλάω σε μια άκρη και να περιμένω. Κι όταν με το καλό θα 'ρχόταν ο διαχειριστής και μου έλεγε: ελάτε κύριε να τα βρούμε. Εγώ με δάκρια στα μάτια θα του έλεγα: συγγνώμη κύριε, δεν έχω, πάρτε το, πάρτε το, το δίνω όπως είναι, κλειδωμένο με χιλιάδες αναμνηστικά φορτωμένο. Έτσι για δέκα χρόνια θα έμενα τζάμπα και στον εντέκατο θα έβρισκα ένα φτηνό άφτερ κράσις να το αγοράσω σε τιμή εκποίησης. Αλλά εγώ ήμουν τυπικός και τώρα είναι αργά και έχω πληρώσει ανελλιπώς τις δόσεις...

Η δρ **Μαριλένα Καρυολαίμου** μιλά στον «Π» για το έργο της **Γλωσσολογικής Εταιρείας Κύπρου**.

Δεν επιδιώκεται από τους γλωσσολόγους

Η ανάδειξη της κυπριακής σε γλώσσα

Η δρ Μαριλένα Καρυολαίμου, γλωσσολόγος, αναπληρώτρια καθηγήτρια στο τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών σπουδών στην Κύπρο, παρουσίασε στον «Π» το έργο και τους στόχους της Γλωσσολογικής Εταιρείας Κύπρου, της οποίας προεδρεύει. Μίλησε ακόμα για θέματα που αφορούν το έργο των γλωσσολόγων στην Κύπρο, τη γλωσσική κατάσταση που επικρατεί σήμερα στο νησί, υπογραμμίζοντας ότι η εξέλιξη μιας οποιασδήποτε γλωσσικής ποικιλίας, περιλαμβανομένης και της κυπριακής διαλέκτου, εξαρτάται κατά κύριο λόγο από πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές συγκυρίες. Δημοσιεύουμε σήμερα το πρώτο από τα δύο μέρη της συνέντευξης.

Πότε ιδρύθηκε η Γλωσσολογική Εταιρεία Κύπρου και ποιο ήταν το όραμα των ιδρυτών της;

Η Γλωσσολογική Εταιρεία Κύπρου (CYling) ιδρύθηκε το 2002 από μια ομάδα γλωσσολόγων που προέρχονταν από διάφορους ορίζοντες και οι οποίοι ήθελαν να δημιουργήσουν ένα φόρουμ επικοινωνίας όπου να μπορούν να ανταλλάσσουν απόψεις γύρω από θέματα που τους ενδιαφέρουν, να ενημερώνονται για τις τρέχουσες έρευνες και ταυτόχρονα να ενημερώνουν το ευρύ κοινό για τις γλωσσολογικές φουρές και το έργο της γλωσσολογίας σε θέματα ανάλυσης και περιγραφής της γλώσσας. Ο στόχος ήταν, δηλαδή, διττός: αφενός εσωστρεφής, η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των γλωσσολόγων, αφετέρου εξωστρεφής, η επαφή με τους μη ειδικούς, με το κοινό.

Μπορείτε να μας δώσετε παραδείγματα από τις δραστηριότητές σας;

Το έργο της Γλωσσολογικής Εταιρείας είναι πολυεπίπεδο. Εδώ και αρκετά χρόνια έχουμε υιοθετήσει τον θεσμό των ετήσιων διαλέξεων που δίνονται στη Λευκωσία. Πρόκειται για διαλέξεις που δίνονται κατά τη διάρκεια του χρόνου στη Λευκωσία με ομιλητές είτε μέλη της Γλωσσολογικής Εταιρείας είτε συναδέλφους γλωσσολόγους που επισκέπτονται την Κύπρο ως επισκέπτες καθηγητές σε διάφορα πανεπιστήμια, δημόσια και ιδιωτικά. Αυτές οι διαλέξεις εξυπηρετούν την ανάγκη των μελών μας να ενημερώνονται για τις έρευνες των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών και των φίλων της Εταιρείας μας να ενημερώνονται για θέματα γλωσσικού και γλωσσολογικού ενδιαφέροντος. Από τον Απρίλιο φέτος έχουμε αρχίσει, σε συνεργασία με τη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών στην Πάφο και τον Σύνδεσμο Φιλολόγων Πάφου, να προσφέρουμε εκλαϊκευμένες διαλέ-

ξεις με θέμα "Ελληνική Γλώσσα και Γλωσσολογία" που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς, σε άτομα που ασχολούνται με θέματα γλώσσας αλλά και στο κοινό γενικότερα, και έχουν στόχο να ενημερώσουν και να προβάλουν την προσφορά της γλωσσολογίας στη μελέτη της ελληνικής γλώσσας. Στον φετινό κύκλο διαλέξεων, που ήταν και ο πρώτος, οι ομιλίες προσέγγιζαν διαφορετικές θεματικές, που είχαν όμως ως κοινό άξονα την ελληνική γλώσσα, είτε αυτές σχετίζονταν με τη μελέτη της εξέλιξης της ελληνικής γλώσσας στο επίπεδο της φωνητικής και της προφοράς από τη αρχαιότητα μέχρι σήμερα, είτε αφορούσαν τις διαλεκτολογικές έρευνες και την ενδογλωσσική ποικιλότητα της ελληνικής με την παρουσίαση διαφόρων διαλέκτων, όπως λ.χ. η ελληνική διάλεκτος της Κάτω Ιταλίας, είτε ακόμη πώς εκφράζεται η έμφυλη διαφορά μέσα από τη γλώσσα και τις γλωσσικές χρήσεις.

Πιστεύω ότι ο πρώτος κύκλος είχε μεγάλη επιτυχία και ελπίζουμε ότι θα ανανεώσουμε την προσπάθεια από τον επόμενο Σεπτέμβριο. Ταυτόχρονα η προσπάθειά μας είναι να οργανώσουμε ανά-

λογους κύκλους διαλέξεων και σε άλλες πόλεις.

Άλλη προσφορά της Γλωσσολογικής Εταιρείας Κύπρου;

Στο πλαίσιο της προσπάθειας να ενημερώσουμε το κοινό για τη σημασία της γλωσσικής παιδείας, της πολυγλωσσίας και της γλωσσικής ποικιλότητας, τα τελευταία χρόνια εορτάζουμε με εκδηλώσεις δύο ημερομηνίες που έχουν γλωσσολογικό ενδιαφέρον: την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, που εορτάζεται κάθε χρόνο στις 26 Σεπτεμβρίου, και την Ημέρα Μητρικής Γλώσσας, η οποία έχει καθιερωθεί από την ΟΥΝΕΣΚΟ να εορτάζεται στις 21 Φεβρουαρίου. Οι εκδηλώσεις γίνονται συνήθως σε συνεργασία με άλλους φορείς, όπως η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο, πανεπιστημιακά ιδρύματα, το υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κ.λπ. Τον Φεβρουάριο που μας πέρασε, λ.χ., για την Παγκόσμια Ημέρα Μητρικής Γλώσσας είχαμε οργανώσει στορογγυλή τράπεζα με θέμα "Η Ελληνική Γλώσσα - γλώσσα του χθες, γλώσσα του αύριο", στην οποία συμμετείχαν γλωσσολόγοι από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Τι άλλο έχετε στα σχέδιά σας για το άμεσο μέλλον;

Φέτος, στα μέσα του Οκτώβρη, θα εορτάσουμε την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με μια κοινή εκδήλωση που θα έχει ως γενικό θέμα της "Το μέλλον των γλωσσικών επαγγελματιών" και θα αποτελείται από δύο σκέλη: ένα πανηγύρι γλωσσών, όπου θα συμμετέχουν ιδρύματα που προωθούν τη διδασκαλία ευρωπαϊκών γλωσσών, καθώς και πρεσβείες ξένων χωρών στην Κύπρο, και στορογγυλή τράπεζα στην οποία θα συμμετέχουν επαγγελματίες που ασχολούνται με τη μετάφραση και τη διερμηνεία, εκπαιδευτικοί που ασχολούνται με τη διδασκαλία γλωσσών και επιστήμονες ή πανεπιστημιακοί που ασχολούνται με τη διδασκαλία της μετάφρασης, την ορολογία κ.λπ., που πιστεύω ότι θα προσελκύσει πολύ κόσμο.

Είναι δικονομική η Εταιρεία; Πού μπορεί να βρει κανείς πληροφορίες για αυτήν;

Θα έλεγα ότι είναι πολυκοινωνική. Στην Εταιρεία μπορεί να εγγραφεί οποιοσδήποτε γλωσσολόγος μένει και εργάζεται στην Κύπρο. Πρόκειται για επαγγελματικό μη κερδοσκοπικό σύνδεσμο. Υπάρχουν, επίσης, και οι "φίλοι" της Εταιρείας, όπως τους ονομάζουμε, άτομα δηλαδή που ενδιαφέρονται για θέματα γλώσσας και τους ενημερώνουμε τακτικά για τις δραστηριότητές μας. Στην ιστοσελίδα μας μπορεί να βρει κανείς πληροφορίες όχι μόνο για τις εκδηλώσεις που διοργανώσαμε ως Εταιρεία, αλλά και για εκδηλώσεις, συνέδρια που γίνονται από διάφορους φορείς στην Κύπρο ή στο εξωτερικό, θέσεις εργασίας που απαιτούν γλωσσολογικά προσόντα κ.ά. (<http://cyling.org/>).

Τι είδους προβλήματα αντιμετωπίσατε ως Γλωσσολογική Εταιρεία Κύπρου;

Ένα πρόβλημα είναι η κινητοποίηση των μελών μας. Ένα άλλο είναι η μεγαλύτερη απήχηση της γλωσσολογίας και της προσφοράς της ανάμεσα στους νέους - αυτό, θα έλεγα, δεν είναι πρόβλημα, αλλά, καλύτερα, ένας στόχος μας. Μας ενδιαφέρει να προσεγγίσουμε τους επαγγελματίες, τους εκπαιδευτικούς για παράδειγμα, τους δημοσιογράφους ενδεχομένως, εκείνους που όχι μόνο ασχολούνται με θέματα γλώσσας, αλλά έχουν και άμεση επαφή με τη γλώσσα στην καθημερινή και επαγγελματική τους ζωή, αλλά και τους φοιτητές, τον νέο κόσμο, να τους ευαισθητοποιήσουμε σε θέματα γλώσσας, όπως λ.χ. τι είναι η γλωσσολογία, τι προσφέρει στη μελέτη της ελληνικής γλώσσας, λόγω του ότι δεν υπάρχει συγκροτημένος κλάδος γλωσσολογικών σπουδών στην Κύπρο. Είναι και ένας τρόπος να προβάλουμε το έργο της γλωσσολογίας ευρύτερα.

Άρση μυθευμάτων

Τι άλλους στόχους έχετε;

Νομίζω ότι υπάρχει σχετική άγνοια για την επιστήμη της γλωσσολογίας και για το έργο των γλωσσολόγων, για τον τρόπο που προσεγγίζουν τη μελέτη της γλώσσας και πολλές φορές ακούγονται διάφορα παραδόξα. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι μια σωστή ενημέρωση από εκείνους που ασχολούνται κατεξοχήν με το θέμα της γλώσσας, τους ίδιους τους γλωσσολόγους, μπορεί να βοηθήσει να αρθούν ορισμένες στρεβλώσεις ή μυθεύματα. Ο ρόλος της Εταιρείας σε αυτή την ενημέρωση μπορεί να είναι σημαντικός.

Δώστε μας παράδειγμα.

Τον τελευταίο καιρό ακούγεται, λ.χ., σε ορισμένους, ευτυχώς περιορισμένους, κύκλους ότι οι γλωσσολόγοι επιχειρούν να αναδείξουν την κυπριακή διάλεκτο σε γλώσσα, πράγμα το οποίο καθόλου δεν ευσταθεί. Η αντίληψη αυτή αποτελεί στρέβλωση της πραγματικότητας που συγχέει δύο πράγματα: την ερευνητική δουλειά που έχει γίνει σε ό,τι αφορά την κυπριακή διάλεκτο και οφείλεται στην ανάπτυξη των γλωσσολογικών σπουδών εντός Κύπρου και μια υποτιθέμενη αναβάθμισή της σε "γλώσσα".

Ποιος επιθυμεί την ανάδειξη της κυπριακής σε γλώσσα;

Εξ όσων γνωρίζω, από τους γλωσσολόγους κανένας. Οι λόγοι για τους οποίους μια γλωσσική ποικιλία μπορεί να αναδειχθεί σε γλώσσα είναι, σχεδόν, ανεξάρτητοι από τη θέληση των γλωσσολόγων. Μιλώντας για μυθεύματα, ας στα-

θούμε στο θέμα της γραπτής απόδοσης της κυπριακής διαλέκτου, για το οποίο έχει γίνει ιδιαίτερος ντόρος - ένα θέμα το οποίο κάποιος βλέπουν ως δείγμα της επιθυμίας να αναθεί η κυπριακή διάλεκτος σε γλώσσα. Αυτό το θέμα απασχολήσε και παλαιότερο όχι τους γλωσσολόγους, αλλά ανθρώπους των γραμμάτων, μελετητές και φιλόλογους οι οποίοι ασχολήθηκαν με τα εκδοτικά προβλήματα που προκύπτουν από την έκδοση των διαλεκτικών κειμένων. Δεν πρόκειται για θέμα που απασχολεί για πρώτη φορά τους γλωσσολόγους τώρα. Πολλοί μελετητές έχουν προβληματιστεί για το πώς θα υπάρξει ένας κοινός τρόπος απόδοσης, μια τυποποίηση του τρόπου απόδοσης της διαλέκτου στον γραπτό λόγο, ούτως ώστε να μην υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στα διαλεκτικά κείμενα όταν εκδίδονται από διαφορετικούς εκδότες, επειδή ο καθένας χρησιμοποιεί ό,τι θέλει. Επιπλέον, μου φαίνεται ότι όσοι καταφέρνουν ενάντια στη διάλεκτο θεωρούν ότι η κυπριακή διάλεκτος είναι εκτός της ελληνικής. Παράλληλα, όλες οι διάλεκτοι μαζί συναποτελούν την ελληνική γλώσσα, μετέχουν της ελληνικής γλώσσας.